

Dato: 5. september 2021

Til: Ikast-Brande kommune. Teknik- og Miljøområdet

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

DN Ikast-Brande's høringsvar til: Forslag til Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande

Generelle bemærkninger til kommuneplanprocessen

Forslag til Kommuneplan 2021-2033 er meget omfattende, svær tilgængelig og delvis uoverskuelig. Det er svært at se, hvori ændringerne i kommuneplanen består.

DN Ikast-Brande synes herudover, at det er uheldigt og måske også lidt urimeligt at offentliggøre så omfattende en plan lige op til en sommerferieperiode.

DN Ikast-Brande har derfor været nødt til at prioritere meget kraftigt i vores gennemgang og kommenteringen af kommuneplanen. Det er med stor risiko for, at vi overser væsentlige forhold, som kan have vores interesse.

Uden hjælp fra forvaltningen og uden adgang til Plandata.dk havde det ikke været muligt at få et overblik over det omfattende materiale. Dette synes DN Ikast-Brande er betænkeligt, hvis kommuneplanprocessen skal være en væsentlig del af en demokratisk proces, og hvis Byrådet reelt ønsker at få borgere til at interessere sig for kommuneplanen og reelt ønsker at få borgernes synspunkter til kommunens udvikling.

Det fremgår af planlovens § 1, at loven bl.a. har som formål, at offentligheden i videst muligt omfang skal inddrages i planlægningsarbejdet.

Konkret forslag til den kommende kommuneplanproces.

DN Ikast-Brande vil foreslå, at den kommende kommuneplanrevision indledes med en offentlig orientering om kommuneplanen, dens indhold og betydning.

I den sammenhæng er der to ben:

1. Det politiske – Hvad vil byrådet egentlig med kommuneplanen.
2. Det praktiske – Hvordan finder man rundt i kommuneplanen og hvordan finder man netop det, som interesserer "mig".

DN Ikast-Brande mener det er en illusion at vedtage et forslag på 1030 sider, sende dette i høring sidste dag inden ferien og forvente, at borgerne kan nå at sætte sig ind i materialet og komme frem med konstruktive kommentarer og forslag.

Bemærkninger til kommunens ændringer i Forslag til Kommuneplan 2021-2033

DN Ikast-Brande ser os desværre nødsaget til at påpege det uheldige i, at Forslag til kommuneplan er blevet ændret to gangen efter, den blev offentliggjort.

Forløbet var følgende:

1. 21-06-2021 Forslag til Kommuneplan 2021-2033 blev vedtaget i byrådet.
2. 30-06-2021 Forslaget blev offentliggjort på kommunens hjemmeside.
3. 01-07-2021 Planklagenævnet ophævede kommuneplantillæg nr. 24, Centerområde, Vestergårdsvej, Brande.
4. 09-07-2021 Planklagenævnet ophævede lokalplan nr. 398, Boligområde, Nordlundvej, Brande og kommuneplantillæg nr. 46 til kommuneplan 2017-2029.

Hver gang Planklagenævnet ophævede et kommuneplantillæg, blev Forslag til Kommuneplan 2021-2033 ændret. Og der er kun oplyst om disse ændringer på kommunens hjemmeside. Det kræver derfor noget ihærdighed for borgerne at kunne følge med i, hvad der skete.

På kommunens hjemmeside er det beskrevet således (i uddrag):

"Da kommuneplantillæggene ikke længere gælder, ønsker Byrådet at medtage de ændringer, der tidligere blev vedtaget i de to kommuneplantillæg i Forslag til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033. Derfor forlænges høringsperioden til den 13. september 2021."

Og videre lidt længere nede i teksten:

*"Da tillæggene nu er ophævet, skal disse arealer igen udpeges som **nye** byvækstarealer i byzoner i Forslag til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033."*

DN Ikast-Brande har ikke kunnet se, at det er Byrådets beslutning. Derfor har vi søgt om aktindsigt om de to ændringer, der er sket efter Byrådet godkendte forslaget og efter offentliggørelsen på kommunens hjemmeside.

DN Ikast-Brande søgte om aktindsigt i et brev af 17-08-2021. Vi bad om at få tilsendt den konkrete beslutning og det materiale, der førte frem til, at ændringerne kan betragtes som Byrådets beslutning.

Den 20-08-2021 kvitterede Ikast-Brande Kommune for anmodningen om aktindsigt. Ikast-Brande Kommune har dog endnu ikke svaret på vores anmodning.

Vi tillader os således at betvivle, at de to ændringer reelt er sket som en Byrådsbeslutning, og vi betvivler, at ændringerne er sket efter de formelle retlige regler og normale politiske og forvaltningsmæssige normer. Denne tvivl er kun blevet bestyrket af, at vi endnu ikke har fået et svar på vores anmodning om aktindsigt.

Det fremgår af Planlovens § 23 d, at Byrådet er forpligtet til at forestå en oplysningsvirksomhed med henblik på at fremkalde en debat om planrevisionens målsætning og nærmere indhold. Det er ikke sket. Forslag til Kommuneplan 2021-2033 blev offentliggjort på kommunens hjemmeside lige før ferien og ændringerne er tilsvarende indføjjet i forslaget på kommunens - uden offentlig omtale.

DN Ikast-Brande vil derfor opfordre Byrådet til at foretage følgende ændringer i forslag til kommuneplan 2021-2033:

1. Ramme nr. 13.B1.4 og 13.B1.23 tages ud
2. Ramme nr. 13.C3.4 og 13.C3.6 ændres til oprindelige rammer i Kommuneplan 2017-2029

Hvis Byrådet senere ønsker at gennemføre disse projekter, helt eller delvist, bør det ske ifølge den vejledning, som Planklagenævnet gav i sine afgørelser. Herved opnår borgerne i Ikast-Brande kommune en reel åben og demokratisk beslutningsproces.

Planklagenævnet har i sin afgørelse om lokalplanen på Nordlundvej blandt andet gjort opmærksom på følgende:

”Det fremgår af planlovens § 1, at loven bl.a. har som formål, at offentligheden i videst muligt omfang inddrages i planlægningsarbejdet. Dette princip har bl.a. fundet udtryk i bestemmelsen i lovens § 23 c om forudgående offentlighed i forbindelse med forslag til ændringer af kommuneplanen.

En kommune skal således før udarbejdelsen af et forslag til ændring af en kommuneplan indkalde ideer, forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet, jf. planlovens § 23 c, stk. 1, medmindre ændringen er omfattet af kommunens planstrategi”

Ved at liste de to ændringer ind i kommuneplanrevisionen, har kommunen behændigt - og måske belejligt undgået denne proces.

Med venlig hilsen

Jens S. Thomsen og Niels H. Kempf
Formand og bestyrelsesmedlem, ikast-brande@dn.dk

DN Ikast-Brande har som følge af tidspres valgt primært at koncentrere os om kommuneplanens rammer. På de efterfølgende sider gennemgås de enkelte rammer.

Bemærkninger til konkrete rammer i Forslag til Kommuneplan 2021-2033

1. Ikast

1.B1.45	Nyt Boligarealudlæg, Boligområde Ilskovvej Nord, Ikast	Nyt Rammeområde, tæt-lav og åben-lav <u>Særlige interesser:</u> Området ligger i <ul style="list-style-type: none">- Et bevaringsværdigt landskab- Et skovrejsningsområde- Ligger op til økologiske forbindelser- Delvist i potentielle økologiske forbindelser- Overholder åbeskyttelseslinjen, 150 m – Store Å Bemærkninger: Vi er tilfredse med at åbeskyttelseslinjen overholdes, og har ingen anmærkninger i forbindelse med bevaringsværdigt landskab (Se mere i bemærkningerne nedenfor).
1.B3.17	Nyt Boligarealudlæg, Boligområde Ilskovvej Syd, Ikast	Nyt Rammeområde, 2 etager <u>Særlige interesser:</u> Området ligger i <ul style="list-style-type: none">- Et bevaringsværdigt landskab- Et skovrejsningsområde- Ligger op til økologiske forbindelser- Overholder åbeskyttelseslinjen, 150 m – Store Å Bemærkninger: Vi er tilfredse med at åbeskyttelseslinjen overholdes, og har ingen anmærkninger i forbindelse med bevaringsværdigt landskab (Se mere i bemærkningerne nedenfor).

3. Engesvang

3.B1.05	Nyt Boligarealudlæg, Boligområde Boligområde, udvidelse Kragelundvej, Engesvang	Udvidelse af Rammeområde, boliger, max 2 etager <u>Særlige interesser:</u> Området ligger i <ul style="list-style-type: none">- Op til et Natura 2000 område- Et område med kulturhistorisk bevaringsværdi- Delvist i værdifulde kulturmiljøer- Bevaringsværdigt landskab- Område med geologiske bevaringsværdier Bemærkninger: Ved Lokalplan 367 ønskede Naturstyrelsen en afstand på mindst 100 m fra Natura 2000 området til bebyggelse. DN støttede Naturstyrelsens synspunkt om 100 m og DN har påklaget kommunens miljøscreening. DN ønsker at denne afstand indføres i denne ramme.
----------------	---	--

13. Brande By

13.C3.04	Centerområde Vestergårdsvej, Brande	Udvidelse af eksisterende ramme – Centerområde <u>Særlige interesser:</u> Området ligger i <ul style="list-style-type: none">- Særlig værdifuldt landbrugsområde- Bevaringsværdigt landskab- Skovbyggelinje- Åbeskyttelseslinje Bemærkninger: Området overholder ikke åbeskyttelseslinjen. Området ligger i et bevaringsværdigt landskab mindre end 100 m fra Skjern. Den eksisterende ramme er i forvejen væsentlig nærmere Skjern å end 150 m. DN Ikast-Brande ønsker ikke at rammen udvides mod Skjern å.
-----------------	---	---

13.B1.24	Nyt Boligarealudlæg, Boligområde Ændret anvendelse Christiansminde, Brande	<p>Nyt Rammeområde, boliger, max 2 etager, 100 m til å</p> <p><u>Særlige interesser:</u> Området ligger i</p> <ul style="list-style-type: none"> - Et område ned til Brande å - Inden for åbeskyttelseslinjen på 150 m fra Brande å (afgrænsningen er 100 fra åen) - Særlig værdifuldt landbrugsområde - Skovrejsning uønsket - Bevaringsværdigt landskab - Konsekvensområde for erhvervsområder <p>Bemærkninger: Rammen overholder ikke åbeskyttelseslinjen, 150 m. DN vil anke en reduktion af beskyttelseslinjerne, hvis der ikke er opnået en aftale med Miljøstyrelsen (Se mere i bemærkningerne nedenfor). Vi foreslår at der etableres stiforløb langs udstykningen og eventuelt tættere på åen. Naturområdet mellem å og udstykning skal holdes fri for opvækst af træer og buske ved afgræsning.</p>
13.B3.05	Eks. Boligområde Herningvej, Brande	<p>Eks. Rammeområde, Boliger: max 3 etager, max 12 m</p> <p><u>Særlige Interesser:</u> Området ligger i</p> <ul style="list-style-type: none"> - Særlig værdifuldt landbrugsområde - Skovrejsningsområde - Bevaringsværdigt Landskab - Delvist i konsekvensområde for erhverv - Delvis inden for åbeskyttelseslinjen på 150 m til både Brande å og Skjern å (Brande å < 100 m). - Gården har bevaringsværdi: Middel <p>Bemærkninger: Området overholder ikke åbeskyttelseslinjen, 150 m. Området ligger i et bevaringsværdigt landskab mindre end 100 m fra Skjern og Brande å. DN Ikast-Brande har siden 2013 påpeget det uheldige i et boligområde på det sted. Vi ønsker at området taget ud af kommuneplanen. Subsidiært: DN Ikast-Brande ønsker at bebyggelse overholde åbeskyttelseslinjen på 150 m, og vil forbeholde os ret til at vurdere bebyggelsen ved en fremtidig lokalplan. (Se mere i bemærkningerne nedenfor)</p>
13.B1.22	Boligområde Nyt område Nordlundvej 57	<p>Nyt Rammeområde, Boliger – 1 etage, max 6 m</p> <p><u>Særlige interesser:</u> Området ligger i</p> <ul style="list-style-type: none"> - Særlig værdifuldt landbrugsområde - Bevaringsværdigt landskab - Inden for skovbyggelinjen – hovedparten - Ligger op mod Brandlund Hede, som er fredet <p>Bygningsregulering.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Max. 1 etage og 6 m høj - 85 % tæt-lav - Lokalplanens bebyggelsesplan viser 63 boliger - Det giver 53 boliger som tæt lav. - Men lokalplanen er ikke bindende på en bebyggelsesplan. Der kan komme flere boliger. <p>Bemærkninger: DN Ikast-Brande mener at området skal bibeholdes som bevaringsværdigt landskab. Der er intet der begrunder at området kan/skal bebygges. En eventuel fravigelse vil kræve følgende:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1) Det fjernede skovstykke genetableres og stien (neder-gårdsvej) bibeholdes. 2) En delvis fugtig spredningskorridor for flora og fauna etableres som forbindelse mellem mose og å 3) Fuld miljøvurdering gennemføres med status på området som det fremstod i januar 2021 4) Placering af hestefolde skal være afklaret 5) Miljøforhold mellem rideklub og boligområde afklaret (Se mere i bemærkningerne nedenfor)
13.B1.23	Boligområde Nyt område Nordlundvej	<p>Nyt Rammeområde, Boliger – 2 etage, max 8,5 m</p> <p>Særlige interesser:</p> <p>Området ligger i</p> <ul style="list-style-type: none"> - Særlig værdifuldt landbrugsområde - Bevaringsværdigt landskab - Inden for skovbyggelinjen – hovedparten - Ligger op mod Brandlund Hede – fredet <p>Bygningsregulering.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Max. 1 etage og 6 m høj - 80 % tæt-lav - Lokalplanens bebyggelsesplan viser 47 boliger - Det giver 37 boliger som tæt lav. - Men lokalplanen er ikke bindende på en bebyggelsesplan. Der kan komme flere <p>En lokalplan er ikke bundet af en illustrationsplan. Og der må indrettes to boliger i hver åben-lav bolig. Så antallet af boliger kan blive langt højere.</p> <p>Det er mange boliger på byens mest attraktive grund.</p> <p>Bemærkninger:</p> <p>DN Ikast-Brande mener, at området skal bibeholdes som bevaringsværdigt landskab. Der er intet der begrunder at området kan/skal bebygges.</p> <p>En eventuel fravigelse vil kræve følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Det fjernede skovstykke genetableres og stien (neder-gårdsvej) bibeholdes. 2) En delvis fugtig spredningskorridor for flora og fauna etableres som en forbindelse mellem mose og å 3) Fuld miljøvurdering gennemføres med status på området som det fremstod i januar 2021 4) Placering af hestefolde skal være afklaret 5) Miljøforhold mellem rideklub og boligområde afklaret (Se mere i bemærkningerne nedenfor)

25 Det åbne land

25.T1.21	Nyt Rammeområde, Vindmøller	<p>Nyt Rammeområde, Vindmøller Min. 2, max. 3, totalhøjde 167,5 m.</p> <p><u>Særlige interesser:</u></p> <p>Området ligger i</p> <ul style="list-style-type: none"> - Særlig værdifuldt landbrugsområde - Delvis i og ved et skovrejsningsområde - Skovrejsning uønsket – hovedsageligt - Lavbundsarealer – delvis - Ligger op mod naturbeskyttelsesinteresser - Ligger op mod økologiske forbindelser - Ligger op til større sammenhængende landskab - Delvist inden for skovbyggelinje <p>Bemærkninger:</p> <p>DN Ikast-Brande mener at vindmøller opstillet i en trekant er i modstrid med Miljøstyrelses vejledning. DN Ikast-Brande ønsker dette prøvet via Planklagenævnet.</p>
----------	--------------------------------	--

Generelle bemærkninger om naturområder

DN Ikast-Brande vil opfordre Byrådet til langt mere konsekvent at tage hensyn til de naturressurser, som vi har ved vores byer, når man udlægger nye rammer til byudvikling.

DN Ikast-Brande lægger stor vægt på at bevare og udvikle den bynære natur, idet bynær natur reelt er meget mere værdifuld for byens borgere, end den natur der ligger langt fra byen. I den bynære natur kan man nå og opleve naturen på gå-ben eller ved en kort cykeltur.

Gode eksempler er Brande å, Brandlund mose og hede, Ejstrupholm sø og Holtum å ved Ejstrupholm, Bølling Sø området ved Engesvang, Skelhøje og Storå ved Ikast med videre. Alle er områder med overordentlig stor bynær naturmæssig og rekreativ værdi.

Der er gode vandrestier i alle områder, som flittigt bliver benyttet. DN Ikast-Brande mener, at der er vigtigt, at man kan opleve vores smukke natur både inde fra og ude fra, og fra de offentlige veje, til og fra vores byer, som dagligt benyttes af borgerne. Udsigten til et smukt naturområde er vigtig, selvom det måske blot er igennem en bilrude.

Derfor vil vi opfordre Byrådet til at holde fast i og bevare de bevaringsværdige naturområder i videst muligt omfang. Som et absolut minimum bør man i ådalene fastholde og friholde arealet inden for åbeskyttelseslinjerne.

Specielle bemærkninger

Storå, Tulstrup, Ikast

Byrådet respekterer åbeskyttelseslinjen i de to nye boligområder i Thulstrup ned mod Storå – Rammeområde: 1.B1.45 og 1.B3.17. Vi har bemærket, at disse rammer ligger i et område, der er udlagt som bevaringsværdig natur. Det er vores vurdering, at dette område ikke har en væsentlig naturværdi i samspillet med ådalen. Derfor har vi ingen bemærkninger til disse rammer.

Bølling sø, Engesvang

Byrådet ønsker at udlægge et nyt boligområde ved Natura 2000 området ved Bølling sø, Engesvang – Rammeområde: 3.B1.05. Det er en udvidelse af den ramme, hvor Lokalplan 367 nu er vedtaget.

Ved denne Lokalplan ønskede Naturstyrelsen en afstand på mindst 100 m fra Natura 2000 området til den nærmeste bebyggelse. DN støttede Naturstyrelsens synspunkt for at sikre, at bebyggelsen visuelt skal påvirke ådalen mindst muligt. DN ønsker, at denne afstand indføres i denne ramme.

Skjern å, Vestergårdsvej, Brande

Byrådet ønsker at udvide et eksisterende centerområde ved Vestergårdsvej, Brande – Rammeområde 13.C3.4. Hele udvidelsen af rammen ligger inden for åbeskyttelseslinjen mod Skjern å.

Der er i forvejen givet dispensation fra åbeskyttelseslinjen til den eksisterende ramme, som ligger væsentlig nærmere Skjern å end 150 m. Byrådet har tidligere vedtaget en udvidelse af det pågældende område. Den blev ophævet af Planklagenævnet den 01-07-2021.

Vi ønsker at fastholde den eksisterende ramme som den endegyldige afgrænsning mod Skjern å. Vi vil derfor fortsat forholde os kritisk til denne udvidelses.

Brande å, Christiansminde, Brande

Byrådet ønsker at udfordre åbeskyttelseslinjen ved det nye boligområde ved Brande å og Christiansminde, Brande – Rammeområde: 13.B1.24. Man ønsker at afprøve muligheden for at reducere åbeskyttelseslinjen fra 150 m til 100 m og ønsker på den måde at have et større areal til boligudstyknig.

Boligområdet ligger også i et område, der er udlagt som bevaringsværdigt natur. Det er vores vurdering, at det bevaringsværdige landskab ikke har en væsentlig naturværdi i forhold til ådalen. Det mener vi til gengæld at arealerne inden for åbeskyttelseslinjerne har. Derfor ønsker vi at holde disse arealer fri for bebyggelse medmindre, at Ikast-Brande Kommune kan opnå en aftale med Miljøstyrelsen om en reduktion.

Skjern å, Brande å, Herningvej, Brande

Ved sidste kommuneplanrevision blev der udlagt et boligområde på Herningvej ved Brande å og Skjern å – Rammeområde 13.B3.5. Rammerne giver mulighed for boligbyggeri i 3 etager og 12 m.

Området overholder ikke åbeskyttelseslinjen og ligger i et bevaringsværdigt landskab mindre end 100 m fra både Skjern og Brande å. Ved kommuneplanrevisionen 2013 påpegede vi det uheldige i at placere et boligområde på dette sted.

DN Ikast-Brande ønsker principielt, at området bliver taget ud af kommuneplanen. Subsidiært ønsker vi, at den fremtidige bebyggelse skal overholde åbeskyttelseslinjen på 150 m. Med det som udgangspunkt vil vi derfor forbeholde os ret til at vurderer bebyggelsen ved en fremtidig lokalplan.

Specielt om Rammeområderne 13.B1.22 og 13.B1.23.

Brandlund Hede, Nordlundvej, Brande

Byrådet ønsker, at der udlægges to rammeområder til boligbyggeri ved Nordlundvej – Rammeområder 13.B1.22 og 13.B1.23. Hele området ligger inden for et område, der er udlagt som et bevaringsværdigt landskab.

Byrådet har tidligere vedtaget et kommuneplantillæg og en lokalplan for de to områder. De blev ophævet af planklagenævnet den 09-07-2021.

DN Ikast-Brande mener at området skal fastholdes som bevaringsværdigt landskab. Vi mener ikke, at der er noget der begrunder, at området kan bebygges. Subsidiært vil vi kræve at området i princippet udformes i overensstemmelse med de ideer og i det omfang, som er vist i strukturplanen Brande Syd.

Derfor mener vi, at planen bl.a. skal indeholde følgende:

- Det fjernede skovstykke genetableres og stien (Nedergårdsvej) bibeholdes (eller genetableres på anden hensigtsmæssig, og for DN Ikast-Brande tilfredsstillende måde).
- En delvis fugtig spredningskorridor for flora og fauna etableres som forbindelse mellem mosen og vandløbet til årn på nordsiden af Nordlundvej.
- Fuld miljøvurdering gennemføres med status på området i januar 2021.
- Placering af hestefolde skal være afklaret
- Miljøforholdet mellem boligområdet og Rideklubben skal være afklaret.

DN Ikast-Brande vil således fastholde vores krav og synspunkter til tidligere kommuneplantillæg og lokalplan.